

Nämndens budget och verksamhetsplan 2024

Kretslopp och vattennämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
2	Beskrivning av verksamheten	7
2.1	Verksamhetens uppdrag	7
2.2	Den verksamheten är till för	7
2.3	Styrning och ledning	8
3	Förutsättningar	10
3.1	Personal	10
3.2	Ekonomi	10
3.3	Omvärldsanalys	10
3.4	Prioriterade områden	11
4	Riskhantering	13
5	Nämndens mål	14
5.1	Område: Styra, leda och följa upp	14
5.1.1	Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.	14
5.1.2	Segregationen i Göteborg ska brytas.	14
5.1.3	Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.	15
5.1.4	Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.	15
5.1.5	Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.	16
5.1.6	Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.	16
5.1.7	Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.	17
5.2	Område: Grunduppdrag	17
5.2.1	Säker dricksvattenförsörjning	18
5.2.2	Robust avloppshantering	18
5.2.3	Hållbar avfallshantering	19
5.2.4	Trygg skyfallshantering	20
5.3	Område: Utvecklingsarbete	21
5.3.1	Kretslopp och vattens klimatavtryck ska vara nära 0 2030	21
5.3.2	Kretslopp och vatten minskar sin energianvändning med minst 25 % senast 2030	21
5.3.3	Kretslopp och vatten producerar mer förnybar energi i	

egen regi, minst 1,5 GWH, senast 2025, och minst 3 GWH till 2030	22
5.3.4 Kretslopp och vatten använder och ställer krav på enbart fossilfria drivmedel senast 2030	23
5.3.5 Kretslopp och vatten ska arbeta för att öka den biologiska mångfalden i Göteborg.....	23
5.3.6 Kretslopp och vatten minskar användningen av skadliga ämnen senast 2030.....	24
5.3.7 Avfall från hushåll ska minska med 30% per invånare.....	25
5.3.8 Minst 90 % av allt inlämnat avfall på återvinningscentraler ska vara rätt sorterat, varav inget farligt avfall eller plastavfall i fel fraktion	25
5.3.9 Minst 70 % av uppkommet matavfall ska gå till närlingsåtervinning och biogasproduktion eller annat miljömässigt motsvarande ändamål till 2030	26
5.3.10 Öka leveranssäkerheten av dricksvatten	26
5.3.11 Hälsomässigt säkert och gott dricksvatten.....	27
5.3.12 Hållbar användning av dricksvattnet.....	27
5.3.13 Robusta dricksvattenförsörjningssystem	28
5.3.14 Minska översvämning i byggnader	29
5.3.15 Minskad påverkan på recipient.....	29
5.3.16 Robust avloppsavledning	30
5.3.17 Konsekvenser för människors hälsa, samhällsviktiga funktioner, framkomlighet och samhällsekonomi till följd av översvämningar vid skyfall ska minskas till år 2030.....	30
6 Nämndens uppdrag.....	32
6.1 Kvarvarande uppdrag från KF/KS	32
6.2 Uppdrag från KFs budget 2024.....	33
7 Resursfördelning.....	34
7.1 Driftbudget och flerårsplan.....	34
7.1.1 Förvaltningsgemensamt	34
7.1.2 VA-verksamheten.....	35
7.1.3 Avfallsverksamheten	36
7.1.4 Återbruket	37
7.1.5 Tekniskt vatten.....	38
7.1.6 Skyfall	39
7.2 Investeringsbudget	39
7.2.1 Investeringar inom VA-verksamheten.....	40
7.2.2 Investeringar inom avfallsverksamheten	41

7.2.3	Exploateringsinvesteringar	41
7.2.4	Beskrivning av större investeringsprojekt	42
7.2.5	Tekniskt vatten	42
7.2.6	Skyfallsinvesteringar	43

1 Inledning

Kommunfullmäktiges budget

Denna verksamhetsplan och budget för Kretslopp och vattennämnden utgår från Kommunfullmäktiges budget. Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument och ska styra stadens utveckling. Där framgår att göteborgarnas behov ska vara vägledande och att medarbetarna i Göteborgs Stad ska ha möjlighet att engagera sig och vara delaktiga i verksamhetens utveckling.

Kommunfullmäktiges budget lyfter fram de mål och uppdrag som är särskilt prioriterade. I budgeten anges att övrig verksamhet ska utföras som tidigare, enligt gällande lagstiftning och övriga styrdokument. Det framhålls också att lagstiftning och ekonomiska ramar står över mål, riktlinjer, planer, program och policies, som ska ses som stödande dokument.

Kretslopp och vattennämndens verksamhetsplan och budget

Det är Kretslopp och vattennämndens ansvar att göra verklighet av fullmäktiges budget med dess inriktningar och mål inom sitt ansvarsområde. I detta dokument som utgör nämndens verksamhetsplan och budget beskrivs hur kommunfullmäktiges mål och uppdrag till nämnden omhändertas samt ekonomiska ramar och resursfördelning. Här beskrivs även grundläggande förutsättningar sett till styrning och ledning, personal, ekonomi och omvärld. Enligt stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll är det nämnden som fattar beslut om budgeten utifrån förvaltningens förslag.

Förvaltningens verksamhetsplaner

När denna budget och verksamhetsplan är beslutad och det därmed har fastställts mål, uppdrag och budget för 2024 tar förvaltningen fram verksamhetsplaner. I den övergripande verksamhetsplanen, Förvaltningsplanen, beskriver förvaltningen hur arbetet ska ske för att nå god måloppfyllelse under kommande år samt hur uppdragen fördelas mellan olika avdelningar. Avdelningarnas verksamhetsplaner innehåller i sin tur mål och strategier för hur respektive avdelning ska arbeta för att nå målen. I planeringen för varje enhet beskrivs vilka aktiviteter som ska genomföras under året.

Läsanvisning för Nämndens budget och verksamhetsplan 2024

Nämndens budget och verksamhetsplan för 2024 utgör ett dokument med två olika delar: en verksamhetsplansdel (kap 2-6) och en budgetdel (kap 7). Syftet är att hålla samman ekonomi- och verksamhetsstyrningen för att på så vis ge verksamheten goda planeringsförutsättningar. Tidigare år har dessa delar redovisats separat.

Dokumentet innehåller mycket information. Rubrikerna och dess innehåll beskrivs kortfattat nedan.

Nämndens verksamhetsplan

Beskrivning av verksamheten (kapitel 2)

Detta kapitel beskriver nämndens uppdrag, den verksamheten finns till för samt hur verksamheten styrs och leds.

Förutsättningar (kapitel 3)

Här beskrivs förutsättningar för verksamhetsplanering och budget för kommande år i fråga om personal, ekonomi och omvärldsfaktorer. Kapitlet innehåller även prioriterade områden för förvaltningen att målsätta och resurssätta 2024.

Riskhantering (kapitel 4)

Kapitlet beskriver systematik och arbetssätt i förvaltningens riskhantering.

Nämndens mål (kapitel 5)

Detta kapitel innehåller nämndens mål. Kapitlet redovisar även förslag till mål i förvaltningens långsiktiga verksamhetsplaner.

Nämndens uppdrag (kapitel 6)

Nämndens uppdrag från kommunfullmäktiges budget beskrivs i detta avsnitt.

Nämndens budget

Resursfördelning (kapitel 7)

Detta kapitel innehåller resursfördelning i driftsbudget och flerårsplan samt investeringsbudget för samtliga verksamheter inom nämndens ansvar.

2 Beskrivning av verksamheten

2.1 Verksamhetens uppdrag

Kretslopp och vattennämnden ansvarar för att ge invånare och övriga brukare inom Göteborgs Stad vattenförsörjning samt avlopps- och avfallshantering. Nämnden ansvarar också för att samordna och driva skyfallsfrågor i staden. Nämndens ändamål, verksamhetsområde och uppgifter beskrivs i reglementet.

Förvaltningens uppdrag utgår från nämndens ansvar och delas in i fyra huvudprocesser: kontinuerligt leverera vatten med rätt kvalitet, avleda och rena avlopp för hälsa och miljö, samla in och behandla avfall för god resurshushållning samt skydda staden vid skyfall. Därtill finns lednings- och stödprocesser för att ge rätt förutsättningar för att genomföra verksamheten resurseffektivt och med miljöhänsyn. Huvuddelen av uppdragen regleras i vattentjänstlagen samt i miljöbalken och dess förordningar.

I avfallsplanen finns stadens mål för avfallsfrågorna och nämnden samordnar stadens arbete med att uppfylla målen till 2030 och med att följa upp hur det går. Inom avfallsområdet innebär de senaste årens lagförändringar ett utökat ansvar för insamling av förpackningar från 2024, krav på införande av obligatorisk matavfallsinsamling från 2024, textilinsamling från 2025 och tillkommande krav på servicenivån på förpackningsinsamlingen från 2027. Sammantaget en utökning av omfattningen på avfallshanteringen med omkring 50 procent mätt i tömda behållare eller kostnader.

För närvarande pågår ett arbete med att föreslå uppdateringar av reglementet för att skapa tydligare roller och gränsdragningar gentemot andra nämnder och styrelsernas uppdrag och för att fånga ändrade uppdrag för kommunen som följer av olika lagförändringar. Detta kan påverka nämndens ansvar i förhållande till Gryaab inom avloppsområdet och förtydliga ansvarsfördelningen gentemot stadsmiljönämnden avseende avfall från gaturenhållning.

2.2 Dem verksamheten är till för

Kretslopp och vatten är till för de invånare, organisationer och besökare i Göteborgssamhället som har behov av våra tjänster. Både avfallsverksamheten och VA-verksamhetens omfattning och vem den riktar sig till regleras i lag och i särskilda styrande dokument.

"Dem vi är till för" kan ofta delas in i tre huvudsakliga målgrupper för vilka behoven skiljer sig åt och som därmed får olika tjänster och utgör olika målgrupper för kommunikation.

- Stora kunder, som oftast är flerbostadshusägare men även kan vara verksamheter eller andra kommuner
- Småhuskunder, som är hushåll i villor och radhus
- Boende i flerbostadshus och besökare

För VA-verksamheten omfattas inte hela kommunens yta, utan endast i de fastställda verksamhetsområdena erbjuds tjänster för dricksvatten, spillvatten respektive dagvatten. I allmänna bestämmelser för brukandet av den allmänna VA-anläggningen (ABVA) har kommunfullmäktige reglerat nämndens skyldigheter att leverera dricksvatten till och ta emot spillvatten, dag- och dräneringsvatten från

anslutna fastigheter. Där regleras också hur fastighetsägarna (eller motsvarande) får använda de allmänna VA-anläggningarna. Avseende dricksvattnets kvalitet finns regler om beredning och gränsvärden i Livsmedelsverkets föreskrifter.

Avfallsverksamheten omfattar hela kommunens geografiska yta, men allt avfall som uppstår ingår inte i det kommunala ansvaret. Vilket avfall som faller under kommunalt ansvar och därmed inom nämndens verksamhet regleras i miljöbalken. I *Göteborgs Stads föreskrifter för avfallshantering* reglerar kommunfullmäktige nämndens ansvar för avfallshantering och fastighetsinnehavares och avfallsinnehavares skyldigheter. I *Göteborgs Stads avfallsplan 2021-2030* har kommunfullmäktige beslutat om mål för andel nöjda användare i allmänhet och specifikt för enkelhet att använda systemet.

Dessa styrande dokument sätter tillsammans en lägsta nivå för verksamhetens lagstadgade leveranser. I de flesta fall utgör fastighetsägaren Kretslopp och vattens kund, i den mening att de har ett abonnemang eller köper en tjänst av oss. Tjänsterna nyttjas även av boende, besökare, arbetstagare och kundernas kunder. De flesta göteborgare som tar del av våra tjänster gör det som boende i flerbostadshus.

Utöver de lagstadgade tjänsterna erbjuds även vissa tjänster till andra kommuner utifrån mellankommunala avtal. Det kan avse leveranser av dricksvatten, reaktivering av kol för vattenrening eller grovavfallshantering för deras kommuninvånare på återvinningscentraler. Då utgör även dessa förvaltningens kunder.

2.3 Styrning och ledning

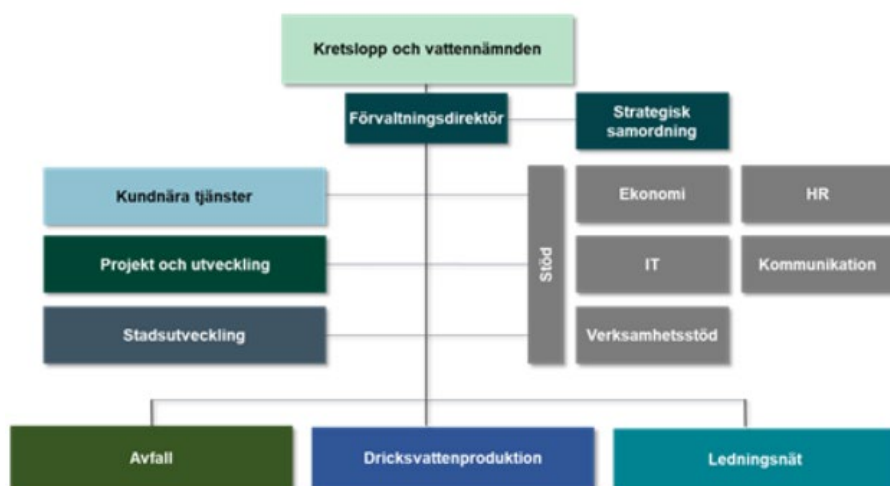
I syfte att utföra nämndens uppdrag med hög måluppfyllelse, kvalitet och effektivitet arbetar förvaltningen utifrån en styrmodell. Styrmodellen beskriver hur förvaltningens styrning och ledning är upplagd med avseende på styrning och ledning utifrån perspektiven verksamhetsstyrning, ekonomistyrning samt kultur och förhållningssätt. Modellen beskriver förvaltningens organisation och processer samt hur planering och uppföljning av mål och uppdrag sker över året.

Förvaltningens uppdrag delas in i fyra huvudprocesser: kontinuerligt leverera vatten med rätt kvalitet, avleda och rena avlopp för hälsa och miljö, samla in och behandla avfall för god resurshushållning samt skydda staden vid skyfall. I alla huvudprocesserna ingår en långsiktig planering för ett hållbart samhälle. Därtill finns lednings- och stödprocesser för att ge rätt förutsättningar för att genomföra verksamheten.

En viktig del av förvaltningens ledningssystem är arbetet med riskhantering och kontroll. Det innebär att risker identifieras, värderas, åtgärdas och följs upp under året. Förvaltningen har också tagit omhand miljöledning inom modellen för ledning och styrning för att med systematik och ändamålsenlighet genomföra åtgärder med miljöhänsyn.

Kretslopp och vattens nuvarande organisation visas i nedanstående schema. Driftavdelningarna som ansvarar för förvaltningens grunduppdrag visas nederst. Till vänster i schemat visas de avdelningar som stödjer grunduppdraget inom huvudprocesserna och till höger syns de avdelningar som stödjer genom olika stödjande processer utanför grunduppdraget.

Organisationsschema

3 Förutsättningar

3.1 Personal

Sammanfattningsvis är förutsättningarna att lösa grunduppdraget, ur ett HR-perspektiv, goda under 2024, men förvaltningen kommer arbeta vidare med kompetensförsörjning inom VA för att bibehålla förmågan på lång sikt.

Kompetensförsörjning och rekrytering

Förvaltningen fortsätter att växa för att möta ökade behov, dock finns fortsatt brist på vissa yrkeskategorier.

Förvaltningen kommer under 2024 fortsätta med att behålla, attrahera, rekrytera och introducera väsentlig nyckelkompetens, men kommer även att använda befintlig kompetens ändamålsenligt och mer effektivt.

Löner och utveckling

För vissa grupper behöver lönerna bli mer konkurrenskraftiga på den marknad vi verkar. Förvaltningen förväntar sig en viss obalans mellan tillgång och efterfrågan för vissa kompetenser under 2024. Denna obalans tillsammans med viss konkurrens inom staden behöver påverka förvaltningens lönestrategier kommande år.

Arbetsmiljö och hälsa

Förvaltningen har en relativt låg sjukfrånvaro. Under 2023 utvecklas arbetsmiljön bland annat med två arbetsmiljömål. För att stärka ledarskapet arbetar vi löpande med ledarutveckling, genom Utvecklande Ledarskap (UL) och under 2024 ska även Utvecklande Medarbetarskap (UM) testas och utvärderas i en pilot.

3.2 Ekonomi

Förvaltningen befinner sig i en period med stort investeringsbehov, vilket betyder att förvaltningens skuld kommer att öka kraftigt. Följaktligen kommer även räntor och avskrivningar att öka kraftigt och utgöra en betydligt större andel av kostnadsmassan än idag. De närmsta 10 åren bedöms taxan behöva höjas årligen med mellan 5 och 6 %, enbart beroende på räntor och avskrivningar.

För att genomföra planerade investeringar krävs utökade resurser i form av bl.a. fler medarbetare. Dessutom har förvaltningen identifierat att satsningar behöver göras inom IT-området för att bl.a. möjliggöra digitaliseringsutveckling med syfte att effektivisera verksamheten.

Förvaltningen kommer under 2024 starta ett genomförandeprojekt med syfte att effektivisera arbetssätten och möjliggöra förbättrad ekonomistyrning inom ekonomiområdet. Systemstöd, kodstruktur och arbetssätt kommer behöva förändras.

3.3 Omvärldsanalys

Under hösten har förvaltningen genomfört en omvärldsanalys genom att identifiera omvärldstrender utifrån fem perspektiv: politiskt, ekonomiskt, socialt, tekniskt,

ekologiskt och legalt. Nedan beskrivs de viktigaste trender som på ett direkt sätt påverkar förvaltningens förmåga att utföra sitt uppdrag de närmaste tre åren och som därmed innebär att förberedelser på att möta dem behöver ske på olika sätt.

En instabil omvärld och en ökad hotbild driver på arbetet med risk och sårbarhet och vår krisberedskap. Sanktioner och andra störningar påverkar materialtillgången och förvaltningens beredskap för att hantera påverkanskampanjer och ryktesspridning blir viktigare.

Ekonomisk osäkerhet med stigande räntor och priser ger ökad konkurrens om finansiella resurser. Samtidigt ökar behoven av förnyelse av våra VA-system och kostnader för ekologisk omställning tillkommer. Osäkerheten påverkar även efterfrågan på våra tjänster och därmed intäkterna. En sjunkande byggkonjunktur innebär en svårförutsägbar exploateringstakt.

Frågor om ansvarsfördelning och roller påverkar uppdragens omfattning och utförande. Det råder osäkerhet kring vilka avfallsslag som kommunerna ska ansvara för, där fler nationella regleringar förväntas. De kommunala bolagens roll och styrning i både VA- och avfallsuppdragen kan behöva förtydligas.

Ökande klimat- och miljökrav förväntas, där EU är pådrivande och Göteborgs stad sätter höga mål. Nya krav på hantering av bioavfall och textilier, biocidförordningen och dricksvattendirektivets krav på ökade provtagning och läckagehantering är exempel. Svinpestutbrottet aktualiserar frågor om hanteringen av matavfall.

En ökad vilja att hantera effekten av extremväder ger tydligare krav på skyfallshantering. Även ökade krav på rening kan förväntas: av PFAS ur dricksvatten, läkemedel ur avloppsvatten och av lakvatten generellt.

För att nå klimatneutralitet är tillgång till laddstationer för elfordon, plastfrågor och vilka farliga produkter som ska tas ur kretsloppet aktuella för avfallsverksamheten. För VA-verksamheten kan det innebära miljöhänsyn i anläggningsarbeten och att återanvända vatten på olika sätt.

Socialfrågor påverkar verksamheten på nya sätt. Att erbjuda likvärdiga tjänster blir mer utmanande i en segregerad stad där förväntningar och betalningsvilja varierar.

Teknologiska möjligheter kan bidra till resurseffektivitet och förvaltningen behöver utvecklas och implementera utvalda lösningar. Digitalisering, sensorer och dataanalyser med hjälp av artificiell intelligens är exempel på intressanta teknologier. Frågor om i vilken utsträckning förvaltningens kunskap om avfallsmängder och vattenflöden ska användas för att försöka påverka nyttjandet med ekonomiska incitament aktualiseras med ändrade förutsättningar.

Vilka tekniker som håller i längden är osäkert, exempelvis bedöms möjligheterna till automatiserad avfallssortering öka, samtidigt som anläggningar med optisk sortering stängs.

3.4 Prioriterade områden

Förvaltningen genomförde en analys inför 2024 i syfte att kartlägga nuläget sett till förutsättningar, resultat och risker. I analysen identifierades områden att prioritera. De prioriterade områdena kommer att inarbetas i förvaltningens verksamhetsplaner 2024.

Ledning och styrning

- att stärka förmågan i kris

Förvaltningen behöver stärka förmågan att kunna leverera inom grunduppdragen i kris och krig (civil beredskap). Detta till följd av ett försämrat säkerhetsläge och konsekvenserna av ett förändrat klimat.

- att förbättra ekonomistyrningen

För att förbättra möjligheterna till resurseffektiv ekonomistyrning behöver den ekonomiska uppföljningen kunna ske utifrån verksamhetens processer. Inte minst mot bakgrund av ökade kostnader och ekonomisk osäkerhet till följd av omvärldsläget.

- att bedriva verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering

Behovet av verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering kvarstår.

Förvaltningen behöver skapa en struktur och styrning inom systemförvaltning och digitaliseringsprojekt som i högre utsträckning bidrar till en resurseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Grunduppdrag

- att öka förnyelsen av VA-anläggningen

En viktig verksamhetsfråga är att möta behovet av förnyelse av den allmänna VA-anläggningen. Prognosen för året är att förnyelsetakten ökar men fortsatt inte når upp till satta målnivåer. Därför är det fortsatt viktigt att öka genomförande av projekt.

- att implementera förändrat regelverk inom avfall

Avfallsverksamhetens utökade uppdrag till följd av lagförändringar kräver fortsatt fokus i verksamheten: Insamling av förpackningar och krav på införande av obligatorisk matavfallsinsamling, textilinsamling, tillkommande krav på servicenivån på förpackningsinsamlingen samt annan ny lagstiftning som påverkar inom avfallsområdet.

Utvecklingsarbete

- att genomföra åtgärder för att nå beslutade miljö- och klimatmål

Förverkligandet av målen kräver kunskap om miljöpåverkan, förändrade arbetssätt och att flera perspektiv beaktas samtidigt.

4 Riskhantering

Förvaltningen har under 2023 fortsatt att utveckla processen kring riskhantering och kontroll för att det ska bli en integrerad del av den systematiska verksamhetsstyrningen. Avdelningarna har gjort riskanalyser där både verksamhetsrisker och mer administrativa risker tagits med. Åtgärder och kontroller ska tas fram, som sedan ska utgöra aktiviteter i verksamhetens planering. Vissa av riskerna kommer att finnas i den samlade riskbilden som rapporteras till nämnd, övriga risker kommer istället att omhändertas i avdelningarnas egenkontrollplaner. 2024 är ambitionen att nämnden fattar beslut om samlad riskbild och intern kontrollplan samtidigt som nämndens verksamhetsplan och budget.

Risker som har identifierats inför 2024 speglar bland annat säkerhetsläget och konsekvenser av kriget i Ukraina, med ökade säkerhetsincidenter, svårigheter att få tillgång till nödvändigt material, ökade priser för material, drivmedel och el, införande av nya system, mm. Dessa risker hanteras inom process för riskhantering och kontroll 2024.

5 Nämndens mål

I kapitel 5 redovisas nämndens mål. Målen har sorterats i tre områden:

- Styra, leda och följa upp - mål som tilldelats nämnden från Kommunfullmäktiges budget. Målen gäller för hela mandatperioden och är desamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser.
- Grunduppdrag - övergripande mål kopplade till förvaltningens huvudprocesser.
- Utvecklingsarbete - långsiktiga mål utifrån förvaltningens långsiktiga verksamhetsplaner och miljö- och klimatarbete.

5.1 Område: Styra, leda och följa upp

Detta avsnitt innehåller mål som tilldelats nämnden från Kommunfullmäktiges budget. Målen gäller för hela mandatperioden och är desamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

5.1.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

 KF/KS

Nämndens omhändertagande

Ett demokratiskt samhälle bygger på att allas mänskliga rättigheter ska respekteras och att alla har lika rätt och möjligheter att påverka samhället och sina livsvillkor. Arbetet för detta ska utökas genom exempelvis en förstärkning av Göteborgs Stads program för en jämlik stad.

Alla som bor och vistas i Göteborg ska kunna känna sig trygga.

Att förvaltningens tjänster utförs med god kvalitet och långsiktighet är förvaltningens huvudsakliga bidrag till en trygg och jämlik stad. Det brottsförebyggande arbetet sker i enlighet med stadens trygghets- och brottsförebyggande program. Förvaltningen eftersträvar och arbetar för en jämnare könsfördelning inom olika yrkesgrupper i enlighet med Göteborgs Stads plan för jämställdhet. Vidare använder Kretslopp och vatten klarspråk i all kommunikation, vilket gör kommunikationen tillgänglig för alla målgrupper. Förvaltningen verkar även för ett transparent informationsflöde för att möjliggöra påverkan från medborgare.

5.1.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

 KF/KS

Nämndens omhändertagande

Göteborg är en mycket segregerad stad där skillnader i livsvillkor skiljer sig stort mellan olika områden. Särskilt i Göteborgs socioekonomiskt utsatta områden behöver invånarnas möjligheter att organisera sig och delta i civil - samhället, i folkrörelser och lokalsamhället stärkas.

Kretslopp och vatten verkar för att tjänster och service håller lika god kvalitet oavsett socioekonomiskt område i staden.

5.1.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

 KF/KS

Nämndens omhändertagande

Göteborgs Stads viktigaste resurs är de omkring 60 000 anställda som arbetar inom en mängd yrkesområden. Den främsta utmaningen är att möta de omfattande behoven av kompetensförsörjning.

Förvaltningen har identifierat att det finns en utmaning att på sikt kompetensförsörja verksamheten med vissa yrkesgrupper. Under 2024 planeras åtgärder för att minimera påverkan på verksamheten. Det handlar exempelvis om lärlingsprogram och olika utbildningar för kompetensöverföring inom organisationen, men också samverkan med näringsliv för att utöka rekryteringsunderlaget.

Det löpande arbetet med att förse verksamheten med kompetens sker utifrån upprättade personalförsörjningsplaner.

5.1.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

 KF/KS

Nämndens omhändertagande

Grönområden, parker och andra offentliga platser ska ha god tillgänglighet, vara välskötta i hela Göteborg och bidra till biologisk mångfald i gröna stråk. Gröna miljöer är viktiga för hälsan, den biologisk mångfalden och för lokalklimatet.

Stadens grönområden är en tillgång för hantering av dagvatten och skyfall. Kretslopp och vatten bidrar till att uppnå dessa nyttor, bl.a. inom ramen för stadens klimatanpassningsarbete.

Kretslopp och vatten deltar tillsammans med övriga stadsutvecklande förvaltningar i taktisk planering för att tillse att stadsutvecklingen går i takt och sker utifrån gemensamma prioriteringar samt i det pågående processarbetet för gemensam plan- och exploateringsprocess (PLEX).

För att säkra samordning och genomförande deltar förvaltningen i Övergripande inriktning för samordnad stadsutveckling (ÖISS). ÖISS avser att vara ett av flera underlag i en taktisk planeringsprocess.

5.1.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

 KF/KS

Nämndens omhändertagande

Göteborgs Stads miljö- och klimatprograms tre mål för naturen, klimatet och människan ska uppnås och samtliga nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att detta ska ske. Världen och Göteborg befinner sig i ett klimatnödläge och den biologiska mångfalden minskar. Göteborgs Stad ska vara en föregångare i miljö- och klimatarbetet och bli en av EU:s första klimatneutrala städer 2030.

Arbetet med de tre hållbarhetsdimensionerna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet ska integreras i ordinarie arbete.

Kretslopp och vatten har genom utredningar och kartläggningar kommit fram till hur vår verksamhet påverkar miljön och klimatet, utefter detta har långsiktiga mål tagits fram för att driva på arbetet. Målen är satta så de ligger i linje med stadens ambitioner och mål inom exempelvis Göteborgs Stads miljö och klimatprogram, Göteborgs Stads energiplan, Avfallsplanen.

För att säkerställa att förvaltningens arbete inom klimatområdet går framåt är engagemanget inom miljö- och klimatprogrammets strategier viktigt. Förvaltningen är också en aktiv part inom Svenskt Vattens initiativ Klimatneutral VA-bransch och Göteborgs plattform för klimatneutralt byggande.

Arbetet för den biologiska mångfalden omhändertas brett på förvaltningen bland annat genom strategiarbetet inom Grön och robust stad. Arbetet sker också genom bräddningsstrategin och arbetet med gröna dagvatten- och skyfallslösningar.

5.1.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

 KF/KS

Nämndens omhändertagande

Förvaltningen bidrar till en välfärd som möter göteborgarnas behov genom att utföra sitt grunduppdrag. Uppdrag att förse stadens invånare med insamling och behandling av avfall, leverans av dricksvatten och avledning av avloppsvatten för rening utgör en grundläggande samhällsfunktion.

Kretslopp och vattens vision om att göra det lätt att leva hållbart syftar till att möta kundens behov. Verksamheten utvecklas med hänsyn till behov kunderna.

Fastighetsnära förpackningsinsamling utgör ett sådant exempel liksom installation av digitala vattenmätare.

5.1.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

 KF/KS

Nämndens omhändertagande

Anställda ska ha goda arbetsvillkor, bra arbetsmiljö och trygga tillsvidareanställningar. Första linjens personal utgör basen i välfärden och ska erbjudas en bättre arbetsmiljö och mer hållbara arbetsvillkor.

Kretslopp och vatten verkar för att uppfylla målet om bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor genom att besluta om två arbetsmiljömål för 2024 som hela organisationen ska arbeta utifrån.

- Fördubbla rapportering av riskobservationer och tillbud jämfört med föregående år

Syftet är att arbeta aktivt med rapportering av tillbud då det ger kunskap om var det finns arbetsmiljörisker i verksamheten. Kännedom om risker gör det möjligt att agera i ett tidigt skede och hantera riskerna på lämpligt sätt. Kretslopp och vatten har en nollvision mot arbetsskador och arbetsrelaterad ohälsa och att alla som arbetar hos oss ska komma hem välbehållna efter varje arbetsdag.

Stärka samverkan genom APT

Samverkan är en förutsättning för att förebygga problem, hitta lösningar och utveckla verksamheten. Målet är att alla medarbetare och chefer ska få delta i APT som uppfyller både kvantitativa och kvalitativa krav. APT ska hållas i enlighet med det nya samverkansavtalet som träder i kraft 1/1 – 2024. Målet ökar organisationens förmåga att motverka ohälsa.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Antal rapporterade tillbud och riskobservationer	55	160	
Medarbetarengagemang (HME) totalt per förvaltning – Totalindex.		79	82
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt per Förvaltning/Bolag, (%).	10,4	5,6	3,8

Utfall 2023 avser utfall per augusti och kommer att uppdateras vid årsrapport 2023. HME mäts enbart en gång per år, utfall är för 2023.

5.2 Område: Grunduppdrag

Detta avsnitt innehåller övergripande mål kopplade till förvaltningens huvudprocesser.

5.2.1 Säker dricksvattenförsörjning

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Dricksvattenförsörjningen innefattar de tre processerna råvattenförsörjning, dricksvattenproduktion samt dricksvattendistribution. Syftet är att tillgodose invånare och övriga brukares behov av ett gott och hälsosamt dricksvatten.

Under 2024 kommer förvaltningen att omhänderta målet genom att optimera och förbättra råvattenförsörjning, dricksvattenproduktion och -distribution. Detta kommer att göras genom att förvalta och utveckla fastigheter, anläggningar och ledningsnät. Det handlar till stor del om att fortsätta på redan initierade och igångsatta åtgärder.

Exempel på åtgärder under 2024:

- utöka tillgången till reservkraft
- förnyelse av reservoarerna och vattenverken för att försöka nå en förnyelsetakt som motsvarar åldrandet
- fortsatt utbyggnad av ultrafilter på Alelyckan
- dubbling av huvudvattenledning mellan Lackarebäck och Frölunda
- optimering av reningsprocesser och åtgärder för minskad miljöpåverkan
- metodik för AI-stöd i bedömning av åtgärder implementeras bredare och stöttar i optimering av underhåll och prioritering av förnyelseåtgärder.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Andel av tid utan oönskad kvalitetspåverkan på producerat dricksvatten, målvärde: mer än 95 % störningsfri drift	82%	56%	95%
Andel av tid utan oönskad kvalitetspåverkan på producerat dricksvatten, målvärde: 100 % avseende specifika krav enligt livsmedelsverket samt barriärverkan	100%	100%	100%
Andelen tid med en faktisk råvattenkvalitet som uppfyller branschriktlinjerna, prestationsmätt, målvärde: 95 %	100%	100%	95%
Läckage från dricksvattennätet, målvärde 14 m3/km ledning, år	18,7	17,3	14
Behovsbaserad förnyelsetakt ledningsnät, målvärde: 1 % av dricksvattenledningsnätet	0,51%		1%

Utfall 2023 avser utfall per augusti och kommer att uppdateras vid årsrapport 2023.

5.2.2 Robust avloppshantering

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Avloppshantering omfattar avledning och rening av dagvatten och spillvatten. Syftet är att på ett effektivt, hygieniskt och miljömässigt sätt avleda och rena avloppsvattnet.

Förvaltningen kommer att omhänderta målet genom att optimera och förbättra avledning av avloppsvatten, både spillvatten och dagvatten samt genom rening av dagvatten. Detta kommer att göras genom att förvalta och utveckla avloppsledningar och avloppsanläggningar.

Under 2024 kommer exempelvis antalet sensorer och mätare i avloppsnätet att öka och därmed ge högre kvalitet på beslutsunderlag. Genom fortsatt samarbete med Gryaab avseende optimal drift av avloppssystemet vid höga flöden kommer påverkan på recipienter från orenat avloppsvatten att minskas. Ökad kunskap om och uppföljning av dagvattenanläggningar kommer att ge underlag för ett mer strukturerat arbete med förnyelse under året. Projekt inom avloppsavledning avser till exempel Björlanda pumpkedja.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Behovsbaserad förnyelsetakt ledningsnät, målvärde: 0,8% av ledningsnätet	0,58%		0,8%
Behovsbaserad styrd förnyelse av pumpstationer, målvärde: 7 st per år	0st/år	1st/år	7st/år

Utfall 2023 avser utfall per augusti och kommer att uppdateras vid årsrapport 2023.

5.2.3 Hållbar avfallshantering

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Det kommunala ansvaret för hantering av avfall regleras i miljöbalken och utifrån reglementet ansvarar Kretslopp och vatten för detta i Göteborgs Stad. Syftet är att tillgodose invånare och övriga brukares behov av att på ett effektivt och miljömässigt sätt få sitt avfall insamlat och behandlat. På så sätt kan vi nå en bra avfallshantering med hög återvinning som en del i kretsloppssamhället och bidra till den cirkulära ekonomin. Avfallsplanens mål visar vägen och förvaltningen samordnar stadens arbete med att uppfylla målen och med att följa upp de framsteg som görs.

2024 kommer att vara det första året som förvaltningen ansvarar för insamling av förpackningsavfall från hushåll. Tömning och skötsel av återvinningsstationerna samt fastighetsnära insamling från flerbostadshus är första steget och förväntas kräva mycket resurser, men även ge ny kunskap och erfarenhet att bygga vidare på framåt. En plan för fullt utbyggd fastighetsnära insamling 2027 i enlighet med lagkrav kommer att följas. En förbättrad förpackningsinsamling förväntas bidra till en hållbar avfallshantering genom att minska antalet ton avfall till förbränning. Kommunikationsinsatser avseende förpackningsavfall och avfallsförebyggande är andra insatser under 2024 som syftar till detta.

Åtgärder som avser matavfall och trädgårdsavfall bidrar också till att minska restavfall till förbränning. Renovas nya biokolsanläggning för trädgårdsavfall förväntas stå klar under hösten 2024. Ett successivt införande av obligatorisk insamling av matavfall och förbättringar på förbehandlingsanläggningen för matavfall på Marieholm bidrar därutöver även till att öka andelen avfall till näringsåtervinning och biogasproduktion.

Som ett mått på att hämtning av mat- och restavfall görs med förväntad kvalitet följs antalet klagomål i relation till antal utförda hämtningar upp. Indikatorn fångar inte kvaliteten avseende insamling av förpackningsavfall. Hur väl förpackningsinsamlingen utförs kommer följas på annat sätt.

Hantering av textilier och textilavfall kommer utvecklas under de kommande åren för att möta nya krav i lagstiftningen.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Kundklagomål i förhållande till totala antal hämtningar/töm, målvärde: ska inte överstiga 0,04 %	0,02%	0,01%	<0,04%
Mängden avfall till förbränning ska minska, målvärde: < 132 000 ton	136 118ton	87 862ton	<132 000ton
Mängd matavfall till behandling	22 491ton	14 579ton	>27 000ton

Utfall 2023 avser utfall per augusti och kommer att uppdateras vid årsrapport 2023.

5.2.4 Trygg skyfallshantering

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Kretslopp och vattennämnden har i uppdrag att samordna och driva skyfallsfrågan i nya och befintliga områden i Göteborg och ska säkerställa att nödvändiga åtgärder genomförs. Skyfall är regn som är större än vad det allmänna VA-systemet ska hantera varför finansieringen och ansvarsfördelning fortsatt kommer att vara viktiga frågor. Göteborgs Stads klimatanpassningsplan är inte beslutad ännu, men kommer vara vägledande för fortsatt arbete.

Måluppfyllnaden ska öka genom arbete med bra planeringsunderlag för tillkommande och förändrad bebyggelse. Förbättrade processer ska bidra till fler skyfallsanläggningar i den befintliga staden.

Omhändertagande av målet under 2024 planeras ske genom att förvaltningen kommer att delta aktivt i stadsutvecklingen, bland annat med underlag till detaljplaner. För områden med befintlig bebyggelse ska fortsatt arbete med att få till en tydligare process ge förutsättningar för fler anläggningar.

5.3 Område: Utvecklingsarbete

Detta avsnitt innehåller långsiktiga mål utifrån förvaltningens miljö- och klimatarbete samt långsiktiga verksamhetsplaner för vatten, avlopp och avfall. Nämnden fattar beslut om mål i de långsiktiga verksamhetsplanerna kvartal 1 2024. Nedan redovisas de föreslagna målen (5.3.7- 5.3.16).

5.3.1 Kretslopp och vattens klimatavtryck ska vara nära 0 2030

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från Kretslopp och vattens verksamhet ska vara nära noll 2030. Med växthusgaser avses exempelvis gaser som koldioxid, metan och lustgas.

Målet ligger i linje med miljömålet i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram och har satts med utgångspunkt i att Göteborg bör ligga över den globala minskningstakten för att leva upp till Parisavtalet. Siktet är därför inställt på att så snabbt som möjligt minska klimatavtrycket till nära noll.

Bakgrunden till målet är att Göteborgs Stads Kommunfullmäktige fattade beslutet att "Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att införa verksamhetsspecifika klimatmål som en del i det ordinarie uppföljningssystemet senast 2020. Målen ska vara baserade på att vi globalt uppnår 1,5-gradersmålet". Nämnden fattade beslut om att anta miljö- och klimatmålen i slutet av 2022.

Förvaltningen omhändertar målet genom att långsiktigt jobba brett med olika åtgärder. Hur vi kravställer och arbetar med inköp och upphandling påverkar våra utsläpp mycket. Bland det viktigaste är att se hur vi kan minska utsläppen från entreprenader och projekt i allt från transporter, schaktmassor till material och metodval. Ett annat exempel är våra stora inköp av processkemikalier till bland annat dricksvattenproduktionen.

Om vi kan få göteborgarna att minska sina avfallsmängder och sin vattenförbrukning så minskar också utsläppen från vår verksamhet.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Utsläpp av koldioxidekvivalenter [ton koldioxid-ekvivalenter, år]			

5.3.2 Kretslopp och vatten minskar sin energianvändning med minst 25 % senast 2030

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

I den miljö- och klimatutredning som genomfördes på Kretslopp och vatten under 2022 konstaterades att en 25 %-ig minskning av Kretslopp och vattens

energianvändning till senast 2030 jämfört med basåret 2020 är en av flera viktiga delar för att nå målet att ”Kretslopp och vattens klimatavtryck ska vara nära noll 2030. Den energikartläggning som gjordes 2022 identifierade var i vår verksamhet som energianvändningen är som störst och i Kretslopp och vatten energiplan 2023 finns det också konkreta åtgärder för en minskad energiförbrukning.

Den främsta energiförbrukningen sker inom pumpning av råvatten, dricksvatten och avloppsvatten. Näst efter det kommer driften av vattenverken och avfallstransporterna.

Åtgärder så som driftoptimering både på ledningsnät och inom vattenverken samt en fortsatt elektrifiering av avfallstransporterna är exempel på arbeten som sker i verksamheten.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Specifik elenergianvändning för vattenproduktion och distribution [kWh/ansluten, år]	63kWh/ansluten, år		
Specifik elenergianvändning för avloppsavledning [kWh/person, år]	12,2kWh/ansluten, år		
Förbrukning drivmedel för avfallstransporterna, [kWh/ton avfall]	56kWh/ton avfall		

5.3.3 Kretslopp och vatten producerar mer förnybar energi i egen regi, minst 1,5 GWh, senast 2025, och minst 3 GWh till 2030

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Efter genomförd energikartläggning 2022 togs en energiplan fram för Kretslopp och vatten. Ett av syftena med kartläggningen var att undersöka verksamhetens möjligheter att producera mer förnybar energi i egen regi. Utredningen visar att Kretslopp och vatten har stora möjligheter att producera förnybar energi i egen regi.

Kretslopp och vattens Solenergiplan förväntas bli klar i slutet av 2023. I planen kommer det finnas målsättningar och prioriteringar för hur förvaltningen ska jobba med att installera solpaneler. Där finns en kartläggning över samtliga anläggningar och potentialen på dess taktytor. I planen kommer det också föreslås ett arbetssätt för att säkerställa framdrift och kvalitet i kommande installationer. Under 2024 kommer resultatet i solenergiplanen att omhändertas av verksamheten.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Antal GWh producerad förnybar energi i egen regi, år			

5.3.4 Kretslopp och vatten använder och ställer krav på enbart fossilfria drivmedel senast 2030

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Enligt Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021 – 2030 är vägtrafiken den näst största källan till geografiska utsläpp av växthusgaser i Göteborg. I programmet finns därför ett delmål om att klimatpåverkan från transporter ska minska med minst 90 % till 2030 jämfört med 2010. Det innebär bl.a. att användningen av fossila drivmedel behöver upphöra och ersättas med olika förnybara drivmedel och elfordon. I programmet finns även en indikator som anger att andelen av Göteborgs Stads fordon som är fossilfria ska vara 100% år 2023. I den miljö- och klimatutredning som genomfördes på Kretslopp och vatten under 2022 konstaterades att en övergång till fossilfria drivmedel i både egna fordon och upphandlade transporter senast 2030 är en av flera viktiga delar för att nå målet om ett klimatavtryck nära noll.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Egna transporter: Andel fordon som drivs med fossilfria drivmedel eller som är nollutsläppsfordon	55%		
Upphandlade transporter: Andel fordon som drivs med fossilfria drivmedel eller som är nollutsläppsfordon			

5.3.5 Kretslopp och vatten ska arbeta för att öka den biologiska mångfalden i Göteborg

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

I Göteborgs stads miljö- och klimatprogram fastslås att Göteborg senast 2030 ska ha tillräckliga arealer av naturtyper och livsmiljöer med rätt skötsel för att bevara de arter som finns i kommunen och ge förutsättningar för att utveckla ekosystemtjänster. Göteborg ska också bidra till den biologiska mångfalden regionalt, nationellt och globalt.

Kretslopp och vatten kan bidra i arbetet genom att själva sköta och kravställa skötsel och åtgärder på de markområden som vi är skötselansvariga för med syfte att öka den biologiska mångfalden. Det kan vara allt från att skapa små ytor av ängsmark, skapa gröna dagvattenlösningar, inventera och ta bort invasiva arter osv. En mycket viktig aspekt är att jobba med miljökvalitetsnormen god vattenstatus. Genom att arbeta brett för att minska risken för bräddning av avloppsvatten kan vattenkvaliteten i recipienter förbättras, detta görs i bräddningsstrategin. Förvaltningen kan också bidra genom att ställa krav vid våra inköp och upphandlingar eller kravställa någon åtgärd som främjar biologisk mångfald i våra

bygg- och anläggningsentreprenader.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Andel yta av den mark som kretslopp och vatten har skötselansvar för, där skötsel eller åtgärder görs för att gynna den biologiska mångfalden			
Andel inköp av produkter och tjänster inom projekt och entreprenader som uppfyller framtagna kriterier som bidrar till att främja biologisk mångfald			

5.3.6 Kretslopp och vatten minskar användningen av skadliga ämnen senast 2030

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Målet innebär att stadens förvaltningar och bolag ska fasa ut och till 2030 sluta använda utfasningsämnen, samt halvera användningen av prioriterade riskminskningsämnen. Det gäller ämnen i kemiska produkter och varor som används såväl direkt av stadens verksamheter, som genom de tjänster och entreprenader som upphandlas. En minskad kemikalieanvändning har också en positiv påverkan på målet om nära noll klimatpåverkan till 2030.

Förvaltningen är en stor användare av kemikalier både när det kommer till mängd mätt i ton samt antalet produkter vi använder. Förvaltningen använder processkemikalier till dricksvattenproduktion, lakvattenrening samt tillsats i avloppsnätet, utöver det har vi ett laboratorium, drift av våra anläggningar samt användningen som sker i våra bygg- och anläggningsentreprenader. Förvaltningens arbete med kemikalier samordnas av Kretslopp och vattens kemikalieråd.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Antal kemiska produkter innehållande utfasningsämnen som används av Kretslopp och vatten			
Antal kemiska produkter innehållande prioriterade riskminskningsämnen som används av Kretslopp och vatten			
Andel byggvaror och produkter bedömda i Byggvarubedömningen med totalbedömning rekommenderas eller accepteras.			

5.3.7 Avfall från hushåll ska minska med 30% per invånare

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Målet följer upp hushållens totala avfallsmängder inklusive förpackningsavfall, ÅVC, grovsoprum etc. Målet fångar upp aktiviteter som rör avfallsförebyggande så som information, kampanjer och projekt samt återanvändning, men även utveckling i insamlingen.

De viktigaste åtgärderna för att minska avfallet och förflytta förvaltningen närmare detta mål kommer under 2024 vara att arbeta med kretsloppsparkerna. Dels att utveckla den verksamhet som bedrivs på Alelyckan och dels att förbereda vad som ska erbjudas på den kommande anläggningen i Högsbo. Det avser både vår egen verksamhet Återbruket och att utveckla samarbetena med ideell secondhand. Dessa samarbeten avser återbruk både på kretsloppsparkerna och mer fastighetsnära. Förväntade nya krav avseende textiler är en av frågorna som tas omhand i samarbete med secondhandverksamheterna.

Kommunikationsinsatser inom förebyggandeområdet kommer att vara en viktig åtgärd under 2024.

5.3.8 Minst 90 % av allt inlämnat avfall på återvinningscentraler ska vara rätt sorterat, varav inget farligt avfall eller plastavfall i fel fraktion

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Målet följer upp hur vi lyckas få besökarna att sortera rätt så att avfall som kan materialåtervinnas eller ska behandlas på annat sätt inte hamnar i fraktion som går till förbränning. Det sker genom bland annat åtgärder som personlig sorteringshjälp, information och tydlig skyltning. Syftet är att avfallet ska tas om hand på bästa sätt med strävan att flytta det uppåt i avfallstrappan. Målet mäts genom plockanalys och anger andel rätt sorterat i fraktion som går till energiåtervinning.

Plockanalyser som genomförs på avfall från återvinningscentralerna under hösten 2023 kommer att ge underlag för riktade åtgärder för att underlätta för besökarna att göra rätt, till exempel ändrad placering av behållare eller förbättrade sorteringsinstruktioner.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Andel rätt sorterat i fraktionen fint brännbart, %		40%	90%
Andel farligt avfall i fraktionen fint brännbart, %		2,9%	0%

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Andel plastförpackningar och kommunplast i fraktionen fint brännbart, %			0%

Utfall 2023 avser utfall per augusti och kommer att uppdateras vid årsrapport 2023.

5.3.9 Minst 70 % av uppkommet matavfall ska gå till näringsåtervinning och biogasproduktion eller annat miljömässigt motsvarande ändamål till 2030

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Målet följer upp hur stor del av matavfallet som gått till miljömässigt ändamålsenlig behandling i relation till den potentialen. Målet fångar upp aktiviteter som berör sortering av matavfall samt effektivisering i behandlingssteget. Rejektet som uppstår i behandlingen ingår ej.

Utvecklingsarbetet inom detta område under 2024 kommer innehålla att Renova förbättrar anläggningen på Marieholm som förbehandlar matavfallet. Med ett nytt behandlingssteg som läggs till under året är förhoppningen att mer av det insamlade matavfallet ska kunna behandlas och rejekthalterna sjunka.

Kraven om obligatorisk matavfallssortering omhändertas successivt. Under 2024 kommer antalet flerbostadshus och verksamheter med matavfallskärl öka efterhand när fastighetsägare och verksamhetsutövare byter från blandat avfall till matavfall och restavfall, med stöd av förvaltningen. Därefter vidtar arbete med småhusens sortering.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Mängd matavfall till behandling	22 491ton	14 579ton	>27 000ton

Utfall 2023 avser utfall per augusti och kommer att uppdateras vid årsrapport 2023.

5.3.10 Öka leveranssäkerheten av dricksvatten

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

En ökad leveranssäkerhet av dricksvatten handlar om att minska risker och tiden för oplanerade avbrott i leveransen. Målet innefattar bl.a. att sjukhusen Sahlgrenska och Östra aldrig ska vara utan tillräcklig vattenleverans.

Exempel på åtgärder:

- Mjörn kompletterande vattentäkt
- Nödvattentäkt Lärjeån
- Analys och åtgärder områden 10 000 personer
- Kapacitetsökningar vattenverken

- Stomnätsförstärkning
- Förnyelse ledningsnätet

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Avbrottstiden för dricksvattenleveransen för den genomsnittlige brukaren ska vara mindre än 10 dygn på 100 år	110	110	<10Dygn/100 år
Nödvattenleverans under extrema omständigheter (kris och krig) ska kunna upprätthållas i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för nödvattenförsörjning		50%	100%

Arbete pågår avseende nödvattenförsörjningen och för närvarande uppfylls ca 50% av ansvaret.

5.3.11 Hälsomässigt säkert och gott dricksvatten

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Målet vill säkerställa att risken för hälsoeffekter orsakade av smittämnen i dricksvattnet ska vara så liten som möjligt samt att inga vattenprover ska vara underkända. Mikrobiologisk barriärverkan vid vattenverk ska upprätthållas och vara tillräcklig.

Exempel på åtgärder:

- Ultrafilter Alelyckan
- Fokus på förnyelse och renovering av reservoarer för att målet om 1 inf/10000 brukare och år ska nås
- Fortsatt bevakning att nuvarande kemisk barriär är tillräcklig

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Legionellarisken ska hanteras genom bevakning av analysresultat och information till fastighetsägare			

5.3.12 Hållbar användning av dricksvattnet

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Målet innebär att användande av dricksvatten till annat än hushållsändamål ska minska, vilket även innefattar läckagehantering.

Exempel på åtgärder:

- Minska specifik förbrukning med kommunikationsåtgärder
- För att hantera läckaget: utöver vidareutveckling av läcksökningen behövs också en ökad förnyelsetakt
- Tekniskt vatten

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Följetal: Användande av dricksvatten till annat än hushållsändamål ska minska	139,7l/person, dygn		
Läckaget ska uppgå till maximalt 14 m3/km och dygn år 2030 och 7 m3/km och dygn år 2040	18,7m3/km ledning	16,6m3/km ledning	14m3/km ledning

Utfall 2023 avser utfall per augusti och kommer att uppdateras vid årsrapport 2023.

5.3.13 Robusta dricksvattenförsörjningssystem

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Dricksvattenförsörjningssystemet ska vara robust, vilket betyder att den konsekvensbaserade förnyelsen av råvattenanläggningar, vattenverk och distributionsanläggningar behöver säkras och följas.

Exempel på åtgärder:

- Stora underhållsarbeten - råvattenanläggningarna tex råvattenintag Lärjeholm.
- Förnyelsetakt 1 %. Prioriteringen av förnyelseprojekt ska ske i nära samverkan med staden där stadsutvecklingen kan vara en möjliggörare för förnyelse och förstärkningar av vattenledningsnätet.
- Åtgärder enligt Vattentjänstplanen och VA-utbyggnadsområden.

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Behovsbaserad förnyelsetakt på dricksvattenledningar ska vara 1% till 2030	0,51%		
Följetal: Planering och genomförande av konsekvensbaserad förnyelse av råvattenanläggningar, vattenverk och distributionsanläggningar			

5.3.14 Minska översvämning i byggnader

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Som VA-huvudman har vi en skyldighet enligt Vattentjänstlagen att ingen fastighet normalt sett ska drabbas av översvämning. Vår VA-anläggning ska vara robust dimensionerad, men på grund av rör- och driftfel, eller kraftig nederbörd, kan ett lokalt område drabbas av översvämning. För att undvika att brukare utsätts för denna olägenhet, och för att bibehålla deras förtroende för avloppssystemets funktion, är det viktigt att vi arbetar proaktivt för att minimera risken för översvämningar.

Exempel på åtgärder:

- Arbeta med att förebygga upprepade översvämningar
- Kommunikation "Gör plats för vattnet" (Ger tips och råd hur man som fastighetsägare kan skydda sin bostad)

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Färre än 40 översvämningar per år i byggnader (5-årsmedelvärde)	87	54	40

Utfall 2023 avser utfall per augusti och kommer att uppdateras vid årsrapport 2023.

Indikatorn avser översvämningar där förvaltningen har ett ansvar.

Observera att målvärdet avser en 5-årsperiod.

5.3.15 Minskad påverkan på recipient

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Utöver Göta älv finns det i Göteborg ett flertal andra recipienter. Till dessa bräddas betydligt mindre avloppsvatten, men de bedöms vara mer känsliga och åtgärder behöver därför prioriteras. Precis som för bräddningen till Göta älv är dessa åtgärder ofta omfattande i både kostnad och tid. Åtgärder behöver genomföras för att minska bräddningen på grund av påverkan på miljön och rekreation.

Europeiska unionens Vattendirektiv reglerar skydd och förvaltning av vattenresurser och implementeras i Sverige genom Miljöbalken och Vattenförvaltningsförordningen. Vattenmyndigheterna genomför direktivet i sexåriga cykler och ställer upp miljökvalitetsnormer för vattenkvalitet. Göteborgs Stad, i Västerhavets vattendistrikt, har en åtgärdsplan för att uppnå god vattenstatus senast 2027.

Exempel på åtgärder:

- Anläggande av reningsanläggningar för dagvatten, som till exempel dammar
- Magasinering av avloppsvatten i ledningsnätet och därmed minska toppflödena
- Separering av Kvibergs kyrkogård

- Kapacitetsökning av Askims pumpkedja
- Renovering av ledningar för att reducera mängden tillskottsvatten
- Anläggande av reningsanläggningar för dagvatten, som till exempel dammar

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Bräddad spillvattenvolym till recipienter utöver Göta älv ska maximalt uppgå till 45 000 m ³ spillvatten till 2030	50 900m ³		45 000m ³
Utsläppt mängd fosfor från dagvattenledningssystemet ska minska med 20 kg/år fram till 2040	0kg/år		20kg/år

5.3.16 Robust avloppsavledning

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Avloppsledningsnätet är en del av VA-anläggningen och sträcker sig över cirka 260 mil. Det har en lång livslängd men behöver kontinuerligt förnyas för att bibehålla sin status. Förnyelsetakten behöver ligga på en hållbar nivå, som bestäms utifrån ett flertal parametrar, såsom ekonomi, framtida behov och avledningssäkerhet.

Exempel på åtgärder:

- Rörinspektion av ledningar
- Vara förutseende var staden vill förtätas och ha tät dialog med övriga inom staden
- Rörinspektion vid återkommande stopp och sätta in underhållsspolning.
- Renovering av avloppsledningar med flexibelt foder
- Separering av kyrkogårdar från kombinerat system

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2024
Förnyelsetakten på avloppsledningar ska uppgå till 0,8 procent 2032	0,65%		0,8%

Målvärdet 0,8 % är satt till år 2032. Enligt prognos 2022 behöver målvärdet för 2024 ligga på 0,54 % för att följa trenden.

5.3.17 Konsekvenser för människors hälsa, samhällsviktiga funktioner, framkomlighet och samhällsekonomi till följd av översvämningar vid skyfall ska minskas till år 2030.

 Nämnd/Styrelse

Nämndens omhändertagande

Kretslopp och vatten har i uppdrag att samordna och driva skyfallsfrågan i nya och befintliga områden i Göteborg och ska säkerställa att nödvändiga åtgärder genomförs.

Kretslopp och vatten har föreslagit nya mål för skyfallshantering för hela staden inom ramen för stadens klimatanpassningsplan. När beslut fattats om nya mål för skyfall i klimatanpassningsplanen kommer de nya målen ersätta detta mål.

6 Nämndens uppdrag

6.1 Kvarvarande uppdrag från KF/KS

Nämndens kompletterande uppdrag	Status och senaste kommentar
 Kretslopp och vattennämnden får i uppdrag att ta fram förslag på nya och kostnadsberäknade åtgärder och aktiviteter för ökad måluppfyllelse som kan inkluderas i ordinarie uppföljning, arbetet ska påbörjas under 2021. <i>Uppdragsår</i> 2020	 Pågående 2023-11-20 Planerad information KVN januari 2024 för beslut KVN februari 2024.
 Göteborgs Stads nämnder och styrelser får i uppdrag att analysera klimateffekternas påverkan och konsekvenser för sin verksamhet, samt identifiera och nominera åtgärdsbehov till stadens kommande klimatanpassningsplan. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast kvartal 3 2023. <i>Uppdragsår</i> 2023	 Avslutad 2023-10-26 Information till KVN 2023-09-20 § 152 (dnr 0285/23), för beslut 2023-10-18 § 178.
 Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att möjliggöra för anställningar och praktikplatser för fler personer med funktionsnedsättning, uppdraget återrapporteras i respektive nämnd och styrelse. <i>Uppdragsår</i> 2023	 Pågående 2023-11-01 Förvaltningen har ett hinder då vi är en säkerhetsklassad verksamhet som gör att vi inte generellt kan erbjuda tillträde till våra system och våra lokaler. Vi möjliggör ändå för enskilda personer som har svårt att få och behålla ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden att arbetspröva/praktisera hos oss och som i förlängningen kan leda till en anställning. Planerad information och beslut KVN feb 24 i samband med beslut årsrapport 2023.

6.2 Uppdrag från KFs budget 2024

Nämndens kompletterande uppdrag	Status och senaste kommentar
 Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att tillgängliggöra lokaler som efterfrågas av valnämnden för att säkerställa tillgång till vallokaler över hela Göteborg. <i>Uppdragsår 2024</i>	 Pågående
 Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda en differentierad vattaxa som styr mot ökad lokal hantering av dagvatten. <i>Uppdragsår 2024</i>	 Pågående

7 Resursfördelning

Detta kapitel innehåller resursfördelning i driftsbudget och flerårsplan samt investeringsbudget för samtliga verksamheter inom nämndens ansvar.

7.1 Driftbudget och flerårsplan

Förvaltningen har ett flertal utmaningar av ekonomisk karaktär som kommer att prägla resultatet under kommande år samt planperioden. Dessa påverkar taxekollektiven på olika sätt.

För VA-kollektivet rör det ränteutveckling och påverkan av kommande investeringar och dess driftspåverkan i form av engångskostnader samt kapitaltjänstkostnader. Därutöver gäller det prisutveckling på kemikalier samt elkostnader, två stora kostnadsposter.

För avfallsverksamheten är det framför allt en förändrad lagstiftning och dess påverkan på intäkter såväl som kostnader som ger kraftiga förändringar gentemot tidigare år och även stora osäkerheter. Det gäller kostnader för utökat insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll, både för fastighetsnära insamling från flerbostadshus och för insamling från återvinningsstationer och därutöver det bidrag som ges för genomförandet detta.

7.1.1 Förvaltningsgemensamt

7.1.1.1 Resultaträkning i sammandrag

mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	1 772	1904,4	2 210,20	2 430,30	2 575,30
Kostnader	-1 772,6	-2 010,2	-2 284,40	-2 383,40	-2 558,90
Kommunbidrag	16,7	17,4	17,4	17,4	17,4
Resultat	16,1	-88,4	-56,80	64,30	33,80

7.1.1.2 Skuld till abonnent och Eget kapital

Tkr	Bokslut 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Avfallsverksamheten	14 860	489	-29 965	-22 965	11 335
VA-verksamheten	-2 097	-76 142	-102 414	-45 093	-45 539
Återbruket	1 125	1 128	1 114	1 088	1 057
Förvaltningen totalt	13 888	-74 525	-131 265	-66 970	-33 147

Enligt Vattentjänstlagen får VA-verksamheten ha ett underskott (en fordran till abonnent) upp till 3 år. Anledningen till att fordran även existerar för planåret 2026 är dels att vid tiden för taxebeslut hade inte den senaste prognosen för 2023 inkommit men även att räntekostnaderna för planåren 2025 och 2026 bedöms ha ökat.

Noteras bör att prognosen för utfall 2023 baseras på delår per augusti 2023.

Nämnden har för avsikt att föreslå åtgärder i syfte att nå balans 2026.

7.1.2 VA-verksamheten

7.1.2.1 Intäkter

För VA-kollektivet bedöms de budgeterade taxeintäkterna för 2024 uppgå till 1 340,1 mnkr.

Det är en ökning med 13% jämfört med budget 2023.

Osäkerhet råder fortfarande kring volymen av de rörliga intäkterna där en nedgång skett under de senaste åren. Bedömningen är ändå att denna minskning kommer att avta över tid för att nå en lägsta-nivå. När den inträffar och vad den kommer att bli är i dagsläget svårt att förutse.

7.1.2.2 Kostnader

Skilnaderna i kostnader för VA-kollektivet i budget 2024 jämfört med 2023 utgörs primärt av ökade ränte- och avskrivningskostnader samt en ökad avgift till Gryaab.

Personalkostnaderna för 2023 är högre än 2024 på grund av den pensionsskuldökning som togs 2023. Exkluderat denna ökar personalkostnaderna på grund av utökningar och allmänna löneökningar. Löneökningarna för 2024 uppgår till 3%. En del av personalkostnadsökningarna kompenseras dock av att arbete i investeringsprojekt ökar, kostnader som istället belastar investeringsprojekten. Dessa utgör istället en framtida kostnad i form av kapitaltjänstkostnader.

Underlaget till Gryaabs avgift bygger på deras underlag där de scenariebeskrivit sin budget och där förvaltningen valt att använda deras normalscenario.

Kostnadsökningarna beror primärt på att intäkterna från gasförsäljning minskar samt ökade driftkostnader till följd av arbetet med Nya Rya (nytt reningsverk).

Kapitaltjänstkostnader ökar som en följd av den ökade investeringstakten och aktivering av pågående projekt. Räntekostnaden beräknas på vår aktuella skuld till kommunkoncernen och hur denna bedöms utvecklas under 2024. Räntesatsen som antagits är en snittränta av den av staden angivna för 2024, 2,51 %.

7.1.2.3 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Taxeintäkter	1 090,8	1 180,1	1 340,1	1 502,5	1556,6
Övriga intäkter	124,4	99,3	99,9	82,9	84,6
Summa intäkter	1 215,2	1 279,4	1 440,0	1 585,4	1 641,2
Personalkostnader	-233,9	-289,7	-274,1	-286,0	-296,0
Köp av verksamhet (Gryaab)	-252,8	-210,1	-280,7	-306,4	-314,1
Övriga kostnader	-492,4	-577,5	-582,4	-555,4	-568,5

Summa verksamhetens kostnader	-979,1	-1 077,3	-1 137,2	-1 147,8	-1 178,6
Avskrivningar	-147,7	-168,0	-180,6	-221,6	-247,9
Finansiella kostnader	-51,4	-108,2	-148,5	-158,7	-215,1
Summa kapitaltjänstkostnader	-199,1	-276,2	-329,1	-380,3	-463,0
Utfall / skuldförändring	37,0	-74,1	-26,3	57,3	-0,4

7.1.2.4 Skuld till abonnent VA-verksamheten

	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ingående skuld till abonnent	-39 097	-2 097	-76 142	-102 414	-45 093
Underuttag		-74 045	-26 272		-446
Överuttag	37 000			57 321	
Summa skuld till abonnent	-2 097	-76 142	-102 414	-45 093	-45 539

7.1.3 Avfallsverksamheten

7.1.3.1 Intäkter

Mellan 2023 och 2024 ökar intäkterna kraftigt. Detta beror huvudsakligen på att med det nya ansvaret för förpackningsinsamling följer ett bidrag. Avsikten med bidraget är att det ska täcka kostnaderna för det nya uppdraget, men under de närmaste årens uppstartsfas räcker det inte till. Bidragets storlek beräknas utifrån uppgifter som kommer förvaltningen tillhanda under 2024, varför budgeteringen av bidraget är baserad på uppskattningar.

För att täcka de ökade kostnaderna som inte täcks av bidraget ökar även taxeintäkterna. Taxeintäkterna ökar med 10 procent mellan 2023 och 2024. Intäkter för försäljning av material, framförallt metallskrot, tillkommer. När kraven på förpackningsinsamlingen ökar successivt de kommande åren och mer fastighetsnära insamling tillkommer så stiger även bidraget.

7.1.3.2 Kostnader

Från 2024 ökar kostnaderna för avfallsverksamheten kraftigt när kostnader för insamling av förpackningsavfall från hushållen tillkommer. Det nya uppdraget innebär även uppstartskostnader. Driftkostnaderna kommer fortsätta att öka fram till 2028 när kraven på servicenivån i uppdraget stiger successivt.

Att uppdraget är nytt innebär även att erfarenhetsmässiga underlag för bedömning av kostnaderna saknas för flera delar, till exempel omfattningen av fastighetsnära insamling från flerbostadshus och skötsel av återvinningsstationer

Samtidigt innebär kostnadsutvecklingen i samhället stora prisökningar för både insamling och behandling i befintliga uppdrag mellan 2023 och 2024. Nya lagkrav

på obligatorisk insamling av matavfall ökar kostnaden när mer insamling och fler papperspåsar behövs. Behandlingskostnaden påverkas inte av obligatoriet i någon stor utsträckning då avfallet även tidigare behandlats, men inte som matavfall.

7.1.3.3 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Taxeintäkter	528,8	592,5	647,9	713	784
Övriga intäkter	20,4	15,4	115,6	125	143
Summa intäkter	549,2	607,9	763,5	838	927
Personalkostnader	-23,5	-27,4	-30,7	-31,6	-32,6
Köp av huvudverksamhet	-470,0	-511,8	-659,5	-692,0	-734,3
varav behandling	-159,1	-170,9	-192,6	-197,3	-202,2
varav insamling	-255,7	-282,7	-407,2	-433,6	-469,6
varav övrigt (ÅVC:er m.m.)	-55,2	-58,2	-59,7	-61,1	-62,5
Övriga kostnader	-65,9	-69,2	-88,1	-89,2	-94,9
Summa verksamhetens kostnader	-559,4	-608,4	-778,3	-812,8	-861,8
Avskrivningar	-8,3	-8,7	-9,3	-11,7	-14,8
Finansiella kostnader	-2,4	-5,2	-6,4	-6,5	-16,1
Summa kapitaltjänstkostnader	-10,7	-13,9	-15,7	-18,2	-30,9
Utfall / skuldförändring	-20,9	-14,4	-30,5	7,0	34,3

7.1.3.4 Skuld till abonnent Avfallsverksamheten

	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ingående skuld till abonnent	35 603	14 860	489	-29 965	-22 965
Underuttag	-20 743	-14 371	-30 454		
Överuttag				7 000	34 300
Summa skuld till abonnent	14 860	489	-29 965	-22 965	11 335

7.1.4 Återbruket

7.1.4.1 Intäkter och kostnader

Verksamheten bedöms för 2024 och planperioden förlöpa enligt plan. På både

intäkts- och kostnadssidan bedöms inga ökningars ske utöver normala indexuppräkningsar.

7.1.4.2 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	6,3	6,6	6,7	6,9	7,1
Personalkostnader	-5,2	-5,4	-5,7	-5,9	-6,1
Övriga kostnader	-1,1	-1,2	-1,0	-1,0	-1,1
Summa verksamhetens kostnader	-6,3	-6,6	-6,7	-6,9	-7,2
Avskrivningar					
Finansiella kostnader					
Summa kapitaltjänstkostnader					
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1

7.1.4.3 Eget kapital Återbruket

Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
1 125	1 128	1 114	1 088	1 057

7.1.5 Tekniskt vatten

Tekniskt vatten är ett projekt som efter färdigställande kommer faktureras enligt avtal. Kommer inte belasta taxekollektivet.

mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter					
Personalkostnader					
Övriga kostnader					
Summa verksamhetens kostnader					
Avskrivningar					
Finansiella kostnader					
Summa kapitaltjänstkostnader					

Resultat					
-----------------	--	--	--	--	--

7.1.6 Skyfall

Skyfall redovisas sedan 2023 som ett eget kollektiv och särskiljs därmed från VA-verksamheten.

Nuvarande budget är fortsatt samma erhållna skattemedel som för 2023, dvs 10,5 mnkr totalt. Det avser både arbete med dagvatten och skyfallsfrågor samt utökat skyfallsarbete.

Fördelning av kostnader för perioden 2025–2026 kan komma att se annorlunda ut, framför allt beroende på framdriften av investeringsprojekt och dess aktiveringstidpunkt.

mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunbidrag	0	10,5	10,5	10,5	10,5
Personalkostnader					
Övriga kostnader	0	-10,5	-10,5	-10,5	-10,5
Summa verksamhetens kostnader	0	-10,5	-10,5	-10,5	-10,5
Avskrivningar					
Finansiella kostnader					
Summa kapitaltjänstkostnader					
Resultat	0	0,0	0,0	0,0	0,0

7.2 Investeringsbudget

I april 2023 skickade Kretslopp och vattennämnden ärendet med investeringsnominering till den kommuncentrala budgetberedningen. Den tioåriga investeringsplan visar på de behov som förvaltningen har för att nå stadens mål. Nominering ligger till grund för förvaltningens tioåriga investeringsplan, i tabellen investeringsbudget för 2024 samt plan för 2025 och 2026.

Inom den fasta ramen 2021–2025 har omfördelningen skett mellan åren. Utfallet avviker nedåt jämfört med budget samtidigt som förvaltningen de senaste åren årligen ökat förmågan att genomföra projekt. Volymen relaterar till ett ökat behov av VA-investeringar. Det avser egna investeringar och fortsatta investeringar utifrån att staden växer, men även utifrån ökade miljökrav och höjd förnyelsetakt. Förvaltningen ser att just ökad förnyelse och behov av investeringar till följd av ökade miljö- och klimatkrav kommer att fortsätta kräva mer resurser på både investerings- och driftsidan.

Förvaltningen kommer inom ramen för 2024 års budget huvudsakligen att:

- fortsätta arbetet med att öka förmågan,

- genomföra förnyad långtidsplanering och
- möta de investeringsbehov som finns, och som vi bedömer öka ytterligare.

För att öka förmågan att genomföra investeringsprojekt har förvaltningen flera pågående förändringsarbeten så som förändrad organisation med tydligare fokus på projektgenomförande respektive planering, arbetet med bemanning med nya ramavtal för konsulter samt rekrytering enligt personalförsörjningsplan. För att öka förmågan förändras även arbetssätt inom projektverksamheten med bättre rutiner, mindre resurskrävande entreprenadformer mm.

I tabellen nedan finns inte Utfall för år 2021 med som egen kolumn men summorna för år 2021 är inberäknade i kolumn Planperioden 2021-2025. Prognosen 2023 är från augusti. Inkomster finns inte med i KFs investeringsramar men är medtagna för att visa vilken storlek som inkomsterna utgör per år.

Budget 2024

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan-period 2021-2025	Plan 2026
VA	-568	-763	-1169	-1611	-5003	-1565
Inkomster	72	60	70	70	0	0
Utgifter	-640	-823	-1239	-1681	-5003	-1565
varav reinvesteringar	-146	-220	-315	-429	-1273	-452
varav nyinvesteringar	-494	-603	-924	-1252	-3730	-1113
Avfall	-3	-10	-46	-71	-133	-43
Utgifter	-3	-10	-46	-71	-129	-43
varav reinvesteringar	-1	0	-2	-1	-4	-1
varav nyinvesteringar	-2	-10	-44	-70	-129	-42
Delsumma VA och avfall	-571	-773	-1215	-1682	-5136	-1608
Skyfall skattefinansierat	-1	-12	-20	-42	-75	-60
Tekniskt vatten	-4	-250	-146	0	-400	0
Investeringsnetto	-576	-1035	-1381	-1724	-5611	-1668

Exploatering	-12	-75	-40	-57	0	-150
Inkomster	76	45	80	83	0	0
Utgifter	-88	-120	-120	-140	-538	-150
Netto	-588	-1110	-1421	-1781	-6149	-1818

7.2.1 Investeringar inom VA-verksamheten

Budget för nyinvesteringar och reinvesteringar inom VA är 1 239 mnkr år 2024. Det är en ökning på över 400 mnkr jämfört med prognosen för 2023.

Reinvesteringarna ökar med ca 100 mnkr per år från 2022 till 2025 vilket förklaras av ökat förnysetakt.

Flera stora investeringsprojekt pågår. Inom dricksvattenproduktion pågår projektet Alelyckan ultrafilter som har stora utgifter 2024. Inom området dricksvattendistribution pågår bland annat ett stort projekt; dubblering av

huvudvattenledning mellan Lackarebäck och Frölunda. Inom området avloppsledning pågår flera projekt med pumpkedjor som till exempel Björlanda pumpkedja samt flera projekt inom dagvatten- och spillvattenledningar.

Budget 2024

Vatten och avlopp, mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan-perioden 2021-2025	Plan 2026
Reinvesteringar	-146	-220	-315	-429	-1273	-452
Nyinvesteringar	-494	-603	-924	-1252	-3730	-1113
Netto	-640	-823	-1239	-1681	-5003	-1565

7.2.2 Investeringar inom avfallsverksamheten

Budget för nyinvesteringar och reinvesteringar inom Avfall är 46 mnkr år 2024. Det är en ökning på 35 mnkr jämfört med prognosen för 2023.

Inom avfallsverksamheten kommer förvaltningen göra nyinvesteringar på återvinningscentralerna Bulycke och Tagene. Det ingår även en investeringsutgift för den nya kretsloppsparken i Högsbo, men större delen av investeringsutgiften tas av Higab. Investeringsprojektet för den nya kretsloppsparken startades 2023 och kommer pågå till och med 2026.

Ändrad lagstiftning för insamling av matavfall och förpackningar innebär tillkommande investeringar i behållare. Investeringar planeras även på avslutade deponier.

Budget 2024

Avfallshantering, mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan-period 2021-2025	Plan 2026
Reinvesteringar	-1	0	-2	-1	-4	-1
Nyinvesteringar	-2	-10	-44	-70	-129	-42
Netto	-3	-10	-46	-71	-133	-43

7.2.3 Exploateringsinvesteringar

Budget för exploateringsinvesteringar då det gäller utgifter är 120 mnkr år 2024, vilket är samma nivå som prognosen för 2023. Budget för inkomster är 80 mnkr

Förvaltningen kommer att bevaka och driva samtliga Kretslopp och vattens frågor i samtliga för staden pågående exploateringsprojekt. Sannolikt kommer stundande lågkonjunktur medföra en något lägre exploateringstakt 2024 än tidigare väntat.

Budget 2024

Exploaterings-investeringar, mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan-period 2021-2025	Plan 2026
Inkomster	76	45	80	83	0	
Utgifter	-88	-120	-120	-140	-538	-150

Netto	-12	-75	-40	-57	-538	-150
--------------	-----	-----	-----	-----	------	------

7.2.4 Beskrivning av större investeringsprojekt

7.2.4.1 Alelyckan ultrafilter

Kommunfullmäktige har år 2018 beslutat godkänna investeringsprojektet Alelyckans ultrafilter och dricksvattenkemikalier. Projektets syfte är att installera ultrafilter på Alelyckans vattenverk för att komplettera den mikrobiologiska barriärverkan på vattenverket. Med ultrafilter förbättras leveranssäkerheten av dricksvatten och ges skydd mot vattenburen smitta. Vattenburen smitta bedöms idag som den största hälsorisen för allmän dricksvattenförsörjning baserad på ytvatten.

Under året har byggnationen av den nya ultrafilterbyggnaden kommit i gång. Jord- och bergschakt är färdigställda och i nuläget har betonggjutningar påbörjats. Under 2024 fortsätter betonggjutningarna samtidigt som processinstallationerna påbörjas.

Senaste prognos uppgår till 720 mnkr i 2018 års prisnivå. Nämndens beslutade budget är 780 mnkr i 2018 års prisnivå, vilket innebär att vi inte nyttjar hela beslutade ramen från fullmäktige som är 900 mnkr i 2018 års prisnivå. Projektet bedöms bli klart under kvartal 2 2026.

7.2.4.2 Kodammarnas pumpstation

Projektet renovering av avloppspumpstationen Kodammarna fortlöper. Etapp 2 är slutförd och anläggningen är driftsatt i samarbete med Gryaab. Även rivningen av den gamla stationen, Etapp 3, är slutförd. Den fjärde etappen i projektet, som är byggnation av en verkstad och servicebyggnad, är i slutfas och beräknas vara klar Q1 2024. Senaste prognos uppgår till 495 mnkr i 2019 års prisnivå. Nämndens beslutade budget är 540 mnkr i 2019 års prisnivå, vilket innebär att kostnaderna ligger inom budgetram.

7.2.4.3 Björlanda pumpkedja

Projektet innebär utbyggnad av omkring sex km överföringsledningar för avlopps- och dricksvatten mellan Skra bro och Kärrdalen samt nybyggnation av en dricksvatten- och två spillvattenpumpstationer. Möjligheten att avleda avloppsvatten från området runt Skra bro är begränsad då det befintliga avloppssystemet inte uppfyller gällande dimensioneringskrav. Vidare kommer projektet även förstärka leveranssäkerheten av dricksvatten och försörja planerad bebyggelse. Projektet är indelat i olika etapper. Etapp A har färdigställts och slutbesiktigats och statusen på Etapp B är att den ska vara driftsatt till sommaren 2024. KF:s beslutade budget är 350 mnkr i 2020 års prisnivå och nämnden har beslutat om en budget på 300 mnkr i 2020 års prisnivå. Projektet prognos omräknat till 2020 års är 250 mnkr vilket innebär att projektet håller sig inom budget.

7.2.5 Tekniskt vatten

Den 22 november 2022 undertecknades ett kontrakt mellan Göteborgs Stad och NOVO, som rör utbyggnad av ledningar för tekniskt vatten. Vidare har Kretslopp och vatten den 23 november 2022 undertecknat ett kontrakt med den tilldelad entreprenör. Projektet är nu i produktion i fem av sju etapper, samtidigt som projektering för kvarstående etapper pågår. Ledningssträckan för projektet uppgår till ca 6,4 km, där delar av sträckan förläggs ovan mark. Entreprenaden ska vara

avslutad, och projektet klart för överlämning den 1 februari 2025, vilket är det nya datum som under hösten överenskommits mellan Staden och NOVO. Projektet har en totalprognos på 475 mnkr i 2023 års prisnivå. Nämndens beslutade budget är 400 mnkr i 2022 års prisnivå. I KF är beslutad rambudget 500 mnkr i 2022 års prisnivå, varav 100 mnkr är budgetreserv. Med hänsyn tagen till förväntad indexutveckling under 2023 ligger totalprognosen på ca 405 mnkr i 2022 års prisnivå, vilket indikerar att delar av budgetreserven kan behöva nyttjas. Index för 2023 är dock endast preliminärt framtaget, och kan fastställas först i januari 2024.

Budget för år 2025 kommer att kompletteras med belopp i ny budgetprocess.

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan-period 2021-2025	Plan 2026
Utgifter	-4	-250	-146		-400	
Netto	-4	-250	-146		-400	

7.2.6 Skyfallsinvesteringar

I april 2023 skickade Kretslopp och vattennämnden ärendet med investeringsnominering till den kommuncentrala budgetberedningen. Den visar på de behov av investeringar via skattemedel som förvaltningen anser behövs för arbete med genomförande av skyfallsprojekt. Nomineringen ligger till grund för förvaltningens investeringsbudget för 2024 samt plan för 2025 och 2026.

Budget 2024 för skyfallsinvesteringar uppgår till 20 miljoner kronor. Prognosen för helåret 2023 är på 12,5 mnkr. Ett stort projekt, Fjärdingsplan beräknas avslutas 2023. Projekt Stabbeparken, är i projekteringsfas och projekt Käringberget planeras startas upp 2024. Flera utredningar pågår.

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan-period 2021-2025	Plan 2026
Utgifter	-1	-12	-20	-42	-75	-60
Netto	-1	-12	-20	-42	-75	-60